
**Mennesker er forskellige - men
vi skal alle have lige muligheder**
Dansk Sygeplejeråds
holdninger til mangfoldighed
og ligestilling

Dansk Sygeplejeråd

Mennesker er forskellige - men vi skal alle have lige muligheder

Layout: Dansk Sygeplejeråd 12-28

Foto: Lizette Kabré

Copyright © Dansk Sygeplejeråd december 2014.

Alle rettigheder forbeholdes. ISBN 978-87-7266-111-7

Fotografisk, mekanisk eller anden form for gengivelse eller mangfoldiggørelse er kun tilladt med angivelse af kilde.

Mennesker er forskellige - men vi skal alle have lige muligheder

Sygeplejersker har et stærkt fællesskab. Hvad enten vi er sygeplejestuderende, er i arbejde, er organisatorisk valgte eller har trukket os tilbage fra arbejdsmarkedet, har vi fælles interesser, når det gælder vores fag, løn, arbejdsvilkår og sundhedsvæsenets udvikling.

Derfor har vi samlet os i Dansk Sygeplejeråd, som er sygeplejerskernes faglige organisation.

Dansk Sygeplejeråd flytter grænser i organisation, fag og samfund. Det fastslår vores vision. Vi er en stærk og dynamisk faglig organisation, hvor medlemmernes interesser altid kommer i første række, og hvor medlemmerne oplever, at det er nyttigt at bidrage til fællesskabet.

Visionen er udgangspunktet for organisationens holdninger, der styrer vores handlinger. Pjecen, du har foran dig, beskriver vores holdninger til mangfoldighed og ligestilling.

Holdningerne er:

- Alle mennesker skal have lige muligheder uanset deres køn, etnicitet, religion, seksuelle orientering, alder, handicap, politisk anskuelse
- Sundhedsvæsenet skal rumme alle patienter og borgere uanset deres forskellighed
- Dansk Sygeplejeråds politisk valgte, tillidsvalgte og ansatte skal være rustet til at arbejde for mangfoldighed og ligestilling
- Mangfoldighedsledelse skal udbredes i hele sundhedsvæsenet

Pjecen er én af i alt fem pjecer om Dansk Sygeplejeråds holdninger. De fire andre handler om vores holdninger til løn- og arbejdsvilkår, sygeplejefaget, sundhedspolitik og organisationens liv og demokrati.

God læselyst!

Grete Christensen

Grete Christensen
Formand for Dansk Sygeplejeråd

Sygeplejersker i arbejdslivet

DANSK SYGEPLEJERÅD ARBEJDER FOR, AT ALLE HAR LIGE MULIGHEDER UANSET KØN, ETNICITET, RELIGION, SEKSUEL ORIENTERING, ALDER, HANDICAP OG POLITISK ANSKUELSE.

I Danmark har vi en lovgivning, som beskytter alle mod diskrimination og ulovlig forskelsbehandling. Alligevel spiller sociale og kulturelle forhold stadig en rolle for, hvordan vi omgås hinanden. Vores køn, alder, etnicitet, religion, handicap, politiske anskuelser og seksuelle orientering kan stadig gøre det vanskeligt at være patient eller ansat, hvis det strider mod de gængse normer. Omvendt kan det være vanskeligt for minoritetsgrupper at agere i en kultur, hvis tankesæt og praksis er fremmed for dem selv. Med andre ord risikerer minoriteter at have ulige muligheder eller blive udstødt af fællesskaber.

Hvis alle skal have lige muligheder, kræver det, at vi i højere grad fokuserer på, hvordan hverdagens handlinger og holdninger sikrer, at alle får muligheder for at skabe deres eget liv og deres egen identitet. Arbejdspladser skal samtidig være gode attraktive, socialt ansvarlige og rummelige arbejdspladser, hvor man drager nytte af forskelligheden blandt medarbejderne.

Dansk Sygeplejeråd arbejder på mange niveauer for at sikre ligestilling og mangfoldighed.

Ligestilling mellem kønnene

Vi skal have ligestilling mellem kønnene. Derfor arbejder Dansk Sygeplejeråd for at ændre det kønsopdelte arbejdsmarked og sikre ligeløn. Selvom vi lever i et land, hvor der formelt set er ligestilling mellem kønnene, er der fortsat store forskelle. Over halvdelen af de kvindelige sygeplejersker arbejder f.eks. på deltid og holder langt størsteparten af barslen – det formindsker den kvalificerede arbejdsstyrke og betyder for den enkelte en lavere løn og pension. Manglende ligestilling mellem kønnene ses også ved, at der er uligeløn mellem traditionelle kvindedominerede og mandsdominerede områder – på trods af samme uddannelseslængde. Du kan læse mere om Dansk Sygeplejeråds ligelønsstrategi i Dansk Sygeplejeråds holdninger til sygeplejerskers løn- og arbejdsvilkår.

Mangfoldighed

Ligestilling handler om mere end køn. Dansk Sygeplejeråd har en ambition om, at medarbejderne i sundhedsvæsenet skal afspejle den etniske, kulturelle, kønslige og aldersmæssige sammensætning i samfundet.

Kvalifikationer kender ikke til aldersbegrænsninger. Dansk Sygeplejeråds holdning er, at aldersbetingende restriktioner skal fjernes. Der skal også tænkes kreativt, så vi øger tilgængeligheden for medarbejdere med handicap, der gerne vil arbejde i sundhedsvæsenet.

Dansk Sygeplejeråds holdning er:

- Der skal være ligeløn mellem grupper med samme uddannelses- eller ledelsesniveau
- Barselsorloven skal kunne fordeles mere lige mellem forældrene
- Sundhedsvæsenets medarbejdere skal afspejle den etniske, kulturelle, kønslige og aldersmæssige sammensætning i samfundet
- Ingen må udsættes for diskrimination i forbindelse med deres ansættelse
- Kvalifikationer må aldrig blive overskygget af forhold omkring køn, etnicitet, religion, seksuel orientering, alder eller politisk anskuelse
- Et handicap må ikke overskygge den ressource, mennesket kan bidrage med

Sundhedsvæsenet skal rumme alle

DANSK SYGEPLEJERÅD ARBEJDER FOR, AT SUNDHEDSVÆSENET KAN RUMME ALLE.

Sundhedsvæsenet skal have plads til alle. Alle mennesker på tværs af økonomiske og sociale skel, køn, etnisk baggrund, handicap, religion, alder, politisk anskuelse osv., kan blive syge og have brug for sygepleje og behandling på et tidspunkt i deres liv – og alle har ret til sundhedstilbud af høj kvalitet.

Der må aldrig ske nogen form for diskrimination i sygeplejen og behandlingen af patienter og borgere. Samtidig skal det sikres, at alle bevarer følelsen af ligeværd, værdighed og integritet. Der skal f.eks. sikres mulighed for at bestille en tolk, hvis sundhedspersonen eller patienten skønner det nødvendigt.

Religion spiller en rolle for mange mennesker. Derfor er sundhedsvæsenet forpligtet til at acceptere og give rum til forskellig religiøs praksis. F.eks. ved at indrette bederum samt servere eller sælge mad, der er i overensstemmelse med patienternes eller de ansattes overbevisning.

Dansk Sygeplejeråds holdning er:

- Social ulighed i sundhed er uacceptabelt. Sundhedsvæsenet har en særlig forpligtelse til at sætte ind over for de grupper, der har særlige behov
- Handicappede skal have lige adgang til sundhedstilbud. F.eks. skal sygehuse og andre institutioner i sundhedsvæsenet indrettes mere handicapvenligt
- Der skal være besøgsfaciliteter, som sikrer, at patienter kan have familier og venner på besøg
- Alle har ret til at kunne kommunikere om sygdom, sygepleje og behandlingstilbud
- Der skal være adgang til tolkebistand, hvis der er behov for det
- Der skal være plads til, at den enkelte kan dyrke sin religiøse overbevisning uden at være til gene for andre

Den faglige organisations rolle

DANSK SYGEPLEJERÅD ARBEJDER FOR, AT DE POLITISK VALGTE, TILLIDSVALGTE OG ANSATTE ER RUSTET TIL AT ARBEJDE FOR MANGFOLDIGHED OG LIGESTILLING.

Sygeplejersker har tæt kontakt med en mangfoldig skare af borgere, patienter, pårørende og kollegaer. Alle typer mennesker mødes på et hospital, i hjemmesygeplejen, sundhedsplejen, psykiatrien, praksissektoren, bostederne mv.

Mødet med mennesker stiller krav til åbenhed og respekt for mangfoldighed. Kulturelle normer bliver udfordret gennem arbejdet med de mange og forskellige patienter og kollegaer, og det kan give anledning til talrige dilemmaer.

Mangfoldighed og ligestilling kommer ikke af sig selv. Vi har alle et medansvar for at arbejde aktivt for at sikre, at de positive sider af mangfoldigheden får grobund i sundhedsvæsenet til gavn for borgere, patienter, ansatte samt vores organisations daglige virke.

Dansk Sygeplejeråd har ansvar for at repræsentere og støtte sine medlemmer i alle henseender, der handler om løn, arbejdsvilkår og arbejdsmiljø – også når det handler om mangfoldighed og retten til ligebehandling. Vi arbejder målrettet for at sikre, at medlemmerne kender vores retningslinier og holdninger om mangfoldighed og ligebehandling.

Dansk Sygeplejeråd tilbyder praktisk assistance og bistand til de medlemmer, der oplever ulovlig forskelsbehandling på deres arbejdsplads.

Tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanten har en nøglerolle, når det gælder rådgivning om mangfoldighed og ligebehandling på arbejdspladsen. Det gælder også i sager, hvor kollegaer oplever diskrimination pga. køn, etnisk baggrund, religion, alder, handicap, seksuel orientering eller politisk anskuelse.

Visionerne om ligebehandling og mangfoldighed kan kun blive til virkelighed i det øjeblik, medarbejderne også bakker op. Som kollega har man sin del af ansvaret for, at mangfoldigheden sættes i spil, at ligebehandling er sikret, og at arbejdspladsen er et godt og trygt sted at være - for alle.

Vi har alle et ansvar for at være opmærksom på og hjælpe en kollega, hvis vi oplever diskrimination eller chikane.

Dansk Sygeplejeråds holdning er, at ligebehandling og mangfoldighed skal integreres i personalepolitikken, så der er klare retningslinier for ligebehandling i såvel rekrutteringssammenhænge som alle faser af ansættelsesforholdet.

Dansk Sygeplejeråds holdning er:

- Alle mennesker skal have lige muligheder uanset deres køn, etnicitet, religion, seksuelle orientering, alder, handicap, politisk anskuelse
- Som faglig organisation har vi ansvar for at sikre, at organisationens ansatte, politisk valgte og tillidsvalgte er uddannet til at rådgive medlemmer og kollegaer om mangfoldighed og ligestilling
- Vi sætter fokus på mangfoldighed og ligestilling alle relevante steder i sundhedsvæsenet

Arbejdsgiverens og de ledende sygeplejerskers rolle

DANSK SYGEPLEJERÅD ARBEJDER FOR, AT MANGFOLDIGHEDSLEDELSE UDBREDES I HELE SUNDHEDSVÆSENET.

Arbejdsgiverne i sundhedsvæsenet har en central rolle, når det handler om mangfoldighed i arbejdslivet. Arbejdsgiverne har bl.a. et ansvar for, at medarbejdergruppen er mangfoldigt sammensat, og at medarbejderne oplever, at der bliver taget hensyn til både den enkelte medarbejder og til gruppen som helhed – uanset om det handler om fleksibilitet i forhold til barns sygdom, andre forhold i familielivet, eller forskellige kulturelle og religiøse højtider.

Mangfoldighed er også en ledelsesopgave. Derfor er det afgørende, at de sygeplejefaglige ledere aktivt påtager sig denne opgave. Det er vigtigt, at både den øverste ledelse og at andre sygeplejefaglige ledere melder ud, at man ønsker at være en arbejdsplads med plads til mangfoldighed, hvor forskelle værdsættes, og den enkelte medarbejder respekteres.

Dansk Sygeplejeråds holdning er, at:

- Arbejdsgiverne har et særligt ansvar for at sikre, at medarbejdergrupperne er mangfoldigt sammensat
- De sygeplejefaglige ledere skal aktivt påtage sig ledelsesopgaven med at sikre, at arbejdspladsen arbejder for mangfoldighed, hvor forskelle værdsættes, og den enkelte medarbejder respekteres
- Personalepolitikkerne skal sikre fokus på mangfoldighedsledelse

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30, 1250 København K

Telefon 33 15 15 55

dsr@dsr.dk **www.dsr.dk**